

Bruselj, 12.1.2021
COM(2021) 17 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o skupni oceni Sporazuma med Evropsko unijo in Avstralijo o obdelavi in prenosu podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih prevoznikov
Avstralski carinski in mejni službi**

{SWD(2021) 3 final}

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o skupni oceni Sporazuma med Evropsko unijo in Avstralijo o obdelavi in prenosu podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih prevoznikov Avstralski carinski in mejni službi

Uvod

Sporazum med Evropsko unijo in Avstralijo o obdelavi in prenosu podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih prevoznikov Avstralski carinski službi je začel veljati 1. junija 2012¹. Sporazum v skladu s členom 24(4) določa, da pogodbenici ocenita Sporazum, zlasti njegovo operativno učinkovitost, najpozneje štiri leta po začetku njegove veljavnosti.

Skupna ocena vključuje temeljitejši pregled Sporazuma s preučitvijo širšega delovanja in operativne dodane vrednosti ter oceno njegovih rezultatov, učinkov, učinkovitosti, nujnosti in sorazmernosti. Ponuja tudi priložnost za oceno učinka, ki bi ga lahko imel razvoj ustreznega pravnega okvira in sodne prakse obeh pogodbenic. Zato skupna ocena temelji na širšem pristopu kot skupni pregledi, pri čemer obe pogodbenici ocenita, ali se Sporazum pravilno izvaja.

Postopek priprave skupne ocene in poročila

- Komisija je 28. junija 2019 pred skupno oceno ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) Avstralije poslala vprašalnik. Ministrstvo je pred skupno oceno predložilo pisne osnutke odgovorov na vprašalnik, nato pa končno prečiščeno različico.
- Skupina iz EU je skupni ocenjevalni obisk opravila 15. avgusta 2019.
- Na zahtevo ministrstva so vsi člani skupine iz EU podpisali izvod sporazuma o nerazkritju kot pogoj za sodelovanje v tem pregledu.
- O odgovorih na vprašalnik se je podrobno razpravljalo z ministrstvom. Skupina iz EU je imela tudi priložnost in čas, da je uradnikom ministrstva postavila dodatna vprašanja in z njimi obravnavala vse različne vidike Sporazuma.

¹ Sporazum med Evropsko unijo in Avstralijo o obdelavi in prenosu podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih prevoznikov Avstralski carinski in mejni službi (UL L 186, 14.7.2012, str. 4).

- Ugotovitve skupine iz EU so bile navedene v spremnem delovnem dokumentu služb Komisije, ki je bil posredovan ministrstvu, kar je avstralskim organom omogočilo, da podajo pripombe o netočnostih in opredelijo informacije, ki jih ni mogoče razkriti javnosti.

Spremni delovni dokument služb Komisije vsebuje podrobnejše informacije in izčrpno analizo metodologije skupne ocene in vseh zadev, ki jih zajema to poročilo.

Ugotovitve skupne ocene

Glavne ugotovitve skupne ocene je mogoče povzeti, kot je navedeno spodaj.

Skupini za ocenjevanje sta razpravljali o različnih načinih, kako se podatki iz PNR uporabljajo za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih kaznivih dejanj in z njimi povezanih kaznivih dejanj ter nekaterih drugih mednarodnih kaznivih dejanj. Skupna ocena je potrdila, da podatki iz PNR vsebujejo elemente, ki niso na voljo na druge načine, zlasti pa informacij, ki jih vsebujejo podatki iz PNR, ni mogoče najti v nobeni drugi vrsti zbiranja podatkov.

Potreba po zbiranju podatkov iz PNR je bila dokazana tudi z njeno zmožnostjo pomagati zadevnim organom pri prepoznavanju potnikov z visokim tveganjem, ki jih organi kazenskega pregona sicer ne poznajo. Poleg tega je uporabnost shranjenih - tako imenovanih zgodovinskih - podatkov iz PNR razvidna iz številnih primerov, v katerih so bili pretekli podatki iz PNR ključni za reševanje odmevnih protiterorističnih primerov ne le v Avstraliji, ampak tudi v EU.

Poleg tega je v skupni oceni ugotovljeno tudi vse večje zanimanje za uporabo evidence podatkov o potnikih po vsem svetu za namene boja proti terorizmu in kazenskega pregona ter novih mednarodnih obveznosti. V zvezi s tem se zlasti sklicuje na sprejetje direktive EU o PNR² ter, na svetovni ravni, na nove standarde in priporočene prakse v zvezi z zbiranjem, uporabo, obdelavo in varstvom podatkov iz PNR s strani Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), kot je določeno v Resoluciji Varnostnega sveta Združenih narodov 2396 (2017)³.

² Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (UL L 119, 4.5.2016, str. 132).

³ Resolucija 2396 (2017), ki jo je Varnostni svet sprejel na 8148. seji 21. decembra 2017.

Skupini za ocenjevanje sta razpravljali tudi o mnenju Sodišča 1/15 o predvidenem sporazumu med EU in Kanado o PNR⁴.

Zaključek

Skupna ocena je jasno pokazala dodano vrednost in operativno učinkovitost Sporazuma v boju proti terorizmu in hudim mednarodnim kaznivim dejanjem. Primeri, navedeni med ocenjevanjem, so pokazali, da je PNR, vključno s preteklimi podatki iz PNR, edinstven nabor podatkov, ki je ključen za preprečevanje vračanja tujih terorističnih bojnikov ter za boj proti kaznivim dejanjem, povezanim z drogami, in izkoriščanju otrok. Poleg tega so cilji Sporazuma skladni z mednarodnimi obveznostmi glede zbiranja, obdelave in analize podatkov iz PNR za učinkovit mejni nadzor za preprečevanje potovanj teroristov, pa tudi za pomoč pri vzpostavljanju povezav med posamezniki, povezanimi z organiziranim kriminalom, ter pregonu terorizma in organiziranega kriminala.

Hkrati je skupina iz EU opozorila, da kljub številnim zaščitnim ukrepom, ki jih vsebuje Sporazum, več vidikov ni povsem v skladu z mnenjem Sodišča 1/5 o predvidenem sporazumu o PNR s Kanado, saj je bil Sporazum z Avstralijo sklenjen, preden je Sodišče podalo mnenje. Ti zadevajo obveščanje potnikov, hrambo podatkov iz PNR, nadaljnje prenose in potrebo po predhodnem neodvisnem pregledu uporabe podatkov iz PNR.

Komisija priznava prizadevanja Avstralije za izpolnitev zahtev Sporazuma, kot je bilo dokazano v skupnem pregledu⁵, in je seznanjena s pomenom, ki ga ima Avstralija v zvezi s potrebo po hrambi preteklih podatkov iz PNR.

Glede na navedeno sta se pogodbenici zavezali, da bosta nadaljevali konstruktiven dialog o izvajanju Sporazuma in obravnavali priporočila iz skupnega pregleda in te ocene ob upoštevanju mnenja Sodišča o predvidenem sporazumu med EU in Kanado o PNR. Glede na navedeno bo Komisija ocenila potrebne nadaljnje ukrepe, pri čemer bo upoštevala tudi povratne informacije, ki jih bo v zvezi s to oceno prejela od Evropskega parlamenta in Sveta.

Na splošno bo Komisija naslednje leto pregledala zunanjo strategijo EU v zvezi s prenosom podatkov iz PNR tretjim državam.

⁴ Mnenje Sodišča 1/15 (veliki senat), ECLI:EU:C:2017:592.

⁵ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o skupnem pregledu izvajanja Sporazuma med Evropsko unijo in Avstralijo o obdelavi in prenosu podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih prevoznikov Avstralski carinski in mejni službi (COM(2020) 701 final).